

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**w I Liceum Ogólnokształcącym
im. 14 Pułku Powstańców Śląskich
w Wodzisławiu Śląskim**

(wersja skrócona)

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY PRACOWNIKAMI SZKOŁY A MAŁOLETNIAMI ORAZ BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między pracownikiem szkoły a małoletnim.

Pracownicy szkoły znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik – małoletni. W przypadku zaistnienia krzywdzenia małoletniego pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, koordynatora, rodziców, tym samym zostaje wdrożona *Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia małoletniego*.

Pracownik szkoły:

- działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji,
- kieruje się zasadą obustronnego poszanowania i respektowania przysługujących praw,
- reaguje na zaistniałe czynniki krzywdzenia małoletnich,
- działa dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie,
- nie stosuje przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie,
- w razie zaistnienia sytuacji tego wymagającej ujawnia, za zgodą dyrektora szkoły, dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego,
- wykazuje zrozumienie dla trudności i problemów uczniów,
- docenia i szanuje wkład małoletniego w podejmowane działania, aktywnie go angażuje,
- działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jego zachowania,
- reaguje na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa uczniów oraz na wszelkie formy zastraszania,
- szanuje prawo ucznia do prywatności; jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić ucznia, niezwłocznie wyjaśnia to uczniowi,
- zachowuje szczególną ostrożność wobec uczniów, którzy doświadczyli krzywdzenia, reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo i pomaga uczniowi zrozumieć znaczenie osobistych granic,

- monitoruje sytuację małoletniego i udziela mu wsparcia.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji między uczniami.

1. Obowiązkiem ucznia jest przestrzeganie zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
2. Zabronione jest stosowanie z jakiegokolwiek powodu przemocy słownej, fizycznej i psychicznej agresji.
3. Uczeń, jeżeli jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np. pomagając ofierze, chroniąc ją, szukając pomocy u osoby dorosłej.
4. Uczeń zachowuje wysoką kulturę w kontakcie z innymi uczniami.
5. Uczeń nie kpi, nie szydzi ze słabości innych uczniów, nie wyśmiewa ich, nie krytykuje.
6. Uczeń kontroluje swoje zachowania i emocje pod kątem wyrażania sądów i opinii, jest życzliwy dla innych uczniów i pracowników, nie stosuje wulgaryzmów, wypowiada się w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
7. Uczeń akceptuje i szanuje innych uczniów. Buduje relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między uczniami w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą.
8. Uczeń okazuje zrozumienie dla trudności i problemów rówieśników i oferuje im pomoc.
9. Uczeń wyraża własne poglądy, oceny i spojrzenie na świat w sposób wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Jeżeli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

§ 4

Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole.

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów i innych osób.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie.
3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej.
4. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.

5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych.
6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie środków psychoaktywnych.
7. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią.
8. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią.
9. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
10. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
11. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
12. Występowanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
13. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
14. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
15. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
16. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
17. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów lub innych osób w szkole.
18. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.
19. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
20. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA SYMPTOMY KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

§ 5

- 1. Wyodrębnia się trzy grupy czynników ryzyka, które mogą wskazywać na zagrożenie pojawienia się przemocy:**
 - 1) czynniki związane z małym wiekiem,
 - 2) czynniki rodzinne,
 - 3) czynniki związane ze środowiskiem społecznym.
- 2. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małych dzieci, takie jak:**
 - 1) brak higieny,

- 2) kradzież jedzenia, pieniędzy, itp.,
- 3) niedożywienie,
- 4) brak potrzebnej opieki medycznej,
- 5) brak przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,
- 6) widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany),
- 7) opuszczanie lekcji, niska frekwencja,
- 8) słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
- 9) niechęć do lekcji wychowania fizycznego, nadmierne zakrywanie ciała, niestosownie do sytuacji i pogody,
- 10) strach przed rodzicem lub opiekunem, lęk przed powrotem do domu,
- 11) powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, itp.,
- 13) bierność, wycofanie, uległość, lęk, depresja, samookaleczenia, bunt, agresja,
- 14) ucieczka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet),
- 15) zażywanie środków psychoaktywnych,
- 16) nadmierne szukanie kontaktu z dorosłym,
- 17) ucieczki z domu,
- 20) mówienie o przemocy,
- 21) nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia.

Pełna i jasna lista symptomów nie została zdefiniowana w literaturze. Zdarza się, że pewne zachowania małoletniego są po prostu normą na etapie jego rozwoju. Niemniej jednak czujność pracowników szkoły jest konieczna.

3. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę (są przeszkoleni) i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia uczniów:

- 1) w przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka nauczyciele szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy,
- 2) pracownicy monitorują sytuację i dobrostan ucznia.

**ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET,
PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI
W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE**

§ 13

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno pracownikom, jak i uczniom w czasie zajęć oraz poza nimi w godzinach otwarcia szkoły.
2. Sieć jest monitorowana w ramach projektu OSE (Ogólna Sieć Edukacyjna), tak aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa oraz możliwościach finansowych i kompetencyjnych szkoły.
4. Za bezpieczeństwo sieci w instytucji odpowiada administrator sieci informatycznej (ASI). Do jego obowiązków należą w szczególności:
 - 1) zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez konfigurację reguł i listy stron dozwolonych,
 - 2) w miarę potrzeb aktualizowanie oprogramowania,
 - 3) ustalanie uprawnień na komputerach: pracownicy oraz osoby korzystające z komputerów nie mogą mieć uprawnień administratora, pracownicy muszą pracować na osobnych kontach niż korzystający małoletni,
 - 4) informowanie innych pracowników prowadzących zajęcia o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu, które muszą być przekazywane uczniom na pierwszych zajęciach z urządzeniami teleinformatycznymi.
5. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz propaguje materiały instytucji państwowych, takie jak <https://www.saferinternet.pl/> .
6. Szkodliwe treści to takie materiały, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promują niebezpieczne zachowania. Można do nich zaliczyć:
 - 1) treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, w tym pornografię dziecięcą,
 - 2) treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała, np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt,

- 3) treści nawołujące do samookaleczeń samobójstw bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji np. leków czy narkotyków,
 - 4) treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, a nawet nienawiści wobec różnych grup społecznych lub jednostek.
7. W celu ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi zaleca się, aby:
- 1) komputery były wyposażone w programy filtrujące, pozwalające na uchronienie dziecka przed kontaktem ze szkodliwymi treściami,
 - 2) rozmawiać z uczniami o tym, czym zajmują się, korzystając z Internetu; jeżeli coś je zaniepokoi, czegoś się przestraszą w sieci, powinni czuć, że mogą skorzystać ze wsparcia pedagoga/psychologa.
- W ten sposób można uniknąć negatywnych konsekwencji związanych z przypadkowym, niezamierzonym kontaktem z treściami drastycznymi, ale także w porę wychwycić inne problemy, których rozwiązania dziecko szuka w Internecie.
8. Szkodliwe i niedozwolone treści zaleca się zgłaszać na dyzurnet.pl – punkt kontaktowy, do którego można anonimowo zgłaszać przypadki występowania w Internecie treści zabronionych prawem takich jak: pornografia dziecięca, pedofilia, treści o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym.

KORZYSTANIE Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH ORAZ INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

§ 15

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego (smartfona, smartwatcha) oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z wewnątrzszkolnymi ustalonymi w szkole zasadami.
2. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
3. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
4. Uczniowie nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych i

uroczystości, chyba że nauczyciel wyrazi na to zgodę i jest to podyktowane potrzebami edukacyjnymi.

5. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon i schować go w torbie/plecaku na czas trwania zajęć.
6. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły nauczyciel/wychowawca odnotowuje zaistniałą sytuację w dzienniku jako uwagę negatywną, która ma wpływ na ocenę zachowania. Trzykrotne naruszenie zasad regulaminu skutkuje obniżeniem oceny zachowania zgodnie z wewnątrzszkolnym ocenianiem oraz Statutem Szkoły.
7. Jeżeli naruszenie zasad wiąże się ze złamaniem przepisów prawa, o fakcie tym informowani są rodzice ucznia oraz odpowiednie instytucje.
8. Zabronione jest nagrywanie dźwięku, obrazu oraz fotografowanie za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć edukacyjnych oraz w szatniach i toaletach.
9. Zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych obowiązuje zakaz nagrywania obrazu, dźwięku i fotografowania bez zgody osoby udostępniającej wizerunek (konsekwencje prawne ujęte są w ustawie).

**ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI
OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW SZKOŁY
DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH**

§ 20

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor Szkoły wyznacza osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoby wyznaczone przez Dyrektora Szkoły monitorują realizację Standardów, reagują na ich naruszenie oraz koordynują zmiany w Standardach, prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoby odpowiedzialne za realizację Standardów zobowiązane są do przeprowadzania wśród pracowników szkoły (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi załącznik nr 10.

5. Po przeprowadzonej ankiecie osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich sprawozdanie, który przedstawia dyrektorowi szkoły.
6. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w szkole.
7. Dokonując monitoringu standardów, dyrektor szkoły może wyznaczyć osoby do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez Szkołę. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 11.
8. Dyrektor zatwierdza niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Szkoły, młodzieży oraz ich rodzicom/opiekunom ich nowe brzmienie.

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem szkoły ogólnodostępnym dla pracowników szkoły, uczniów oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły.
3. Dokument w wersji skróconej jest dostępny dla uczniów w wyznaczonym miejscu (tablica ogłoszeń).
3. Opiekunowie zostają zapoznani z dokumentem na zebraniach z wychowawcami klas (chyba że ulegnie on zmianie, wówczas omawiany jest niezwłocznie).
5. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze standardami ochrony małoletnich oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli je zrozumieć.

Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.